

**APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS
TARŠOS PREVENCIJOS IR LEIDIMŲ DEPARTAMENTO
VILNIAUS SKYRIUS**

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898.
Skyriaus duomenys: A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius, tel. 8 706 68042, faks. 8 706 62000,
el.p. vilniaus.skyrius@aaa.am.lt, http://gamta.lt.

B. Pinkevičiaus IĮ	2015-01-20	Nr. (15.8)-A4-463
UAB „Ukmergės versmė“	į 2014-12-17	Nr. 129/14
Ukmergės rajono savivaldybės administracijai		
Vilniaus visuomenės sveikatos centrui		
Vilniaus apskrities priešgaisrinei gelbėjimo		
valdybai		
Kultūros paveldo departamento Vilniaus		
teritoriniam padaliniui		

**ATRANKOS IŠVADA DĖL UKMERGĖS RAJONO RADIŠKIO SMĖLIO IR ŽVYRO
TELKINIO NAUJO PLOTO NAUDOJIMO POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO**

1. Informaciją pateikė

B. Pinkevičiaus IĮ, Konstitucijos pr. 23, LT-08105 Vilnius, direktorius B. Pinkevičius, tel. /faks.: 8 5 2735810, mob. tel.: +370 686 42531, el.p.: info@bpimone.lt.

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas

UAB „Ukmergės versmė“, Šventupės k., LT-20360 Ukmergės r., direktorius Gintaras Gladkauskas, mob. tel.: +370 687 78321, el.p.: gintaras@ukmergesversme.lt.

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas

Radiškio smėlio ir žvyro telkinio naujo ploto (2,77 ha) naudojimas.

4. Numatoma planuojamos ūkinės veiklos vieta

Šventupės k., Vidiškių sen., Ukmergės raj.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas

Planuojama ūkinė veikla (toliau – PŪV) naudingųjų iškasenų (smėlio ir žvyro) gavyba. Planuojamas naudoti Radiškių smėlio ir žvyro telkinio naujas plotas (2,77 ha) patenka į UAB „Ukmergės versmė“ nuomuojamą 33,6958 ha žemės sklypą (kad. Nr. 8185/0001:798). Planuojamos naudoti teritorijos plotas ribojasi su 18,8 ha kasybos sklypu, kuriame eksploatuojamas karjeras, ir yra jo tąsa (Radiškio telkinys ir planuojamas naujas plotas sudaro vientisą karjerą). Detaliai išžvalgyto Radiškio telkinio naujo ploto ištekliai 27694 m² plote sudaro 118 tūkst. m³. Iš jų 11 tūkst. m³ sudaro smėlio ištekliai. Žvyro ištekliai sudaro 107 tūkst. m³, iš jų 75 tūkst. m³ – apvandeninti. Telkinio ir jo naujo ploto paviršius pažeistas, dalinai iškasinėtas, dalis iškasų šiuo metu yra užpilta dangos padermėmis. Teritorijoje yra supiltos kelios dangos sąvartos. Planuojamoje naudoti teritorijoje auga pavieniai ataugantys krūmai ir medžiai. Paviršiaus absoliutiniai aukščiai kinta nuo 66,80 m (kūdras dugne) iki 76,30 m (dangos pylimų gūbriuose). Artimiausia saugoma gamtinė teritorija yra Šventosios ichtiologinis draustinis nutolęs apie 1,0 km nuo rytinio PŪV vietos pakraščio. Artimiausios saugomos kultūros paveldo vertybės: 0,7 km į pietryčius yra Šventupės (Žemaitkiemio) dvaro fragmentai, apie 0,8 km į pietus nuo planuojamo naudoti ploto yra Vidiškių mstl. koplyčia, apie 1,1 km į šiaurės rytus Vidiškių mstl., bažnyčia (Vidiškių Švč. Trejybės bažnyčia), apie 1,4 km Jasiuliškio dvaro sodybos namas. Artimiausios gyvenvietės yra: 0,01 km

atstumu ties vakariniu kraštu – Jasiuliškio kaimas, 0,1 km atstumu į pietus – Vidiškių miestelis, 0,3 km atstumu į šiaurę Gaidelių viensėdis, 0,5 km – Kiūnelų kaimas. Artimiausias gyvenamasis namas yra už 175 m pietų kryptimi. Nuo PŪV už 250 m į rytus, pietryčius praeina magistralinis kelias A6 Kaunas – Daugpilis. Į šį kelią galima išvažiuoti laikiniais karjero keliais per šiuo metu eksploatuojamą Radiškio karjerą.

Planuojama vykdyti žvyro ir smėlio gavybą. Gauta produkcija bus naudojama statybose, betono ir skiedinio užpildams gaminti, keliams tiesti ar remontuoti. Planuojamą plotą numatoma pradėti naudoti parengus telkinio naudojimo (kasybos ir rekultivavimo) projekto papildymą. Kasybos darbai bus vykdomi ištisus metus, dangos nukasimo ir rekultivavimo darbai – šiltuoju metų laiku. Metinis iškasimas sudarys apie 40 tūkst. m³. Planuojamas naudoti plotas bus iškastas ir rekultivuotas per 4 metus. Kasybos darbai bendrame Radiškio telkinyje bus vykdomi vienoje kasavietėje, todėl suminis poveikis aplinkai nevertinamas. Danga bus nukasama buldozeriu. Dirvožemio sluoksnis buldozeriu sustumiamas į kaupus ir nukasamas krautuvu arba ekskavatoriumi, pakraunant į autosavivarčius ir transportuojamas į sandėliavimo vietas arba esant poreikiui šis gruntas gali būti išvežtas ir panaudotas kitų objektų aplinkos tvarkymo darbuose.

Planuojamo naudoti ploto vakarinės dalies naudingojo sluoksnio apatinė dalis yra apvandeninta. Gruntinio vandens gylis PŪV teritorijoje kinta nuo 0,6 iki 5,1 m, o vandens absoliutinis aukštis kinta nuo 68,87 iki 69,13 m. Vandeningas horizontas maitinamas atmosferiniais krituliais. Teritorijoje vyrauja mišrus infiltracinis nuotakinis ir infiltracinis išgaravimo gruntinio vandens balanso tipas, kai perteklinis vandens kiekis nuteka į paviršinius vandens telkinius arba išgaruoja nuo gruntinio vandens paviršiaus. Pirmaisiais kasybos metais dėl grunto iškasimo galimas trumpalaikis (iki 1 mėnesio) nesisteminis (priklausantis nuo sausų ir lietingų laikotarpių trukmės) gruntinio vandens lygio pažemėjimas iki 0,2 – 0,3 m karjero įtakos spindulio zonoje (0,37 km). Susiformavus karjere vandens telkiniui, gruntinio vandens lygis stabilizuosis ir bus praktiškai nepriklausomas nuo kasybos darbų karjere. Taip pat, susidaręs karjere vandens telkinys turės teigiamą poveikį mažinant sezoninius gruntinio vandens lygio svyravimus. Atlikti skaičiavimai rodo, kad metinis gruntinio vandens balansas būsimejame karjere išliks perteklinis, todėl gamtinei aplinkai bei gruntinio vandens ėmimo įrenginiams, esantiems netoli šios teritorijos, karjero eksploatacija įtakos neturės.

Planuojamoje teritorijoje gruntinis bei paviršinis vanduo gamybiniais ir buitiniams tikslams nebus naudojamas. Darbuotojų buitiniams poreikiams tenkinti bus įrengta konteinerinio tipo administracinė – buitinė patalpa su trumpalaikio buitinių nuotėkų sukaupimo rezervuaru, geriamasis vanduo bus atvežamas plastikinėje taroje.

Kasybos metu bus naudojamas tiksliai kuras dyzeliniams vidaus degimo varikliams (krautuvams, ekskavatoriui, buldozeriui, sunkvežimiams). Į aplinkos orą iš mobilių taršos šaltinių per metus pateks apie 0,9571 t teršalų. Siekiant sumažinti dulkių patekimą į aplinką, sausuoju metų laikotarpiu žvyruotas produkcijos transportavimo ir karjero vidaus keliai bus drėkinami vandeniu ar kitais mišiniais, mažinančiais žvyrkelių dulketumą, sunkvežimiai bus dengiami tentais. Vibracijos, šviesos, šilumos, jonizuojančios ir nejonizuojančios (elektromagnetinės) spinduliuotės PŪV metu nenumatoma. PŪV metu susidariusios atliekos bus perduodamos atliekas tvarkančioms įmonėms.

Atlikti triukšmo skaičiavimai rodo, kad lygis gyvenamosiose teritorijose, esančiose arčiausiai PŪV ploto ir numatomo produkcijos transportavimo kelio, neviršys higienos normoje HN 33:2011 nurodytų triukšmo lygių. Triukšmas planuojamoje teritorijoje neviršys 90 dBA, o artimiausioje sodyboje 175 m atstumu – 49 dBA. Siekiant sumažinti triukšmo poveikį darbuotojų sveikatai Radiškio smėlio ir žvyro telkinio naujo ploto eksploatavimo metu bus naudojami saugias darbo sąlygas atitinkantys mechanizmai. Radioaktyvios, pavojingos medžiagos nenaudojamos ir nesaugomos.

PŪV metu numatomos priemonės neigiamo poveikio aplinkai prevencijai vykdyti, poveikiui sumažinti ar kompensuoti: telkinys bus eksploatuojamas pagal suderintą ir patvirtintą telkinio naudojimo (kasybos ir rekultivavimo) projekto papildymą, dirbama tik tvarkingomis kasybos ir transporto mašinomis, laikantis darbo saugos, priešgaisrinės saugos, aplinkosaugos ir higienos reikalavimų, karjere nebus vykdomas kasybos mašinų remontas ir techninis aptarnavimas; aplinkos apsaugai nuo kasybos ir transporto mašinų triukšmo bei oro teršalų papildomai veikiančio karjero

pakraščiuose bus sukasami iki 3 m aukščio nuodangos grunto pylimai; kasybos mašinos bus užpildytos kuru ir tepalais tik iš specialią išpilstymo ir apskaitos įrangą turinčių autocisternų; esant sausrai karjero ir produkcijos išvežimo keliai (žvyrkeliai) bus laistomi vandeniu; bus laiku rekultivuojami iškasti karjero plotai; karjerui nedirbant, keliai ir privažiavimai į karjerą bus patikimai uždaryti (vartais, šlagbaumais), kasybos mašinos išvežtos arba patikimai saugomos.

Karjero rekultivacija numatoma po karjero uždarymo, bet ne vėliau kaip per 1 metus. Teritorija bus rekultivuojama dalyje teritorijos įrengiant vandens telkinį, o kitą dalį apsodinant medžiais ar krūmais bei apsėjant žoliniais augalais.

5¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas

PŪV teritorija nepatenka į „Natura 2000“ tinklo teritoriją. Pirmaisiais kasybos metais dėl grunto iškasimo galimas trumpalaikis (iki 1 mėnesio) nesisteminis (priklausantis nuo sausų ir lietingų laikotarpių trukmės) gruntinio vandens lygio pažemėjimas iki 0,2–0,3 m karjero įtakos spindulio zonoje (0,37 km). Susiformavus karjere vandens telkiniui, gruntinio vandens lygis stabilizuosis ir bus praktiškai nepriklausomas nuo kasybos darbų karjere. Atlikti skaičiavimai rodo, kad metinis gruntinio vandens balansas būsimejame karjere išliks perteklinis, todėl gamtinei aplinkai bei gruntinio vandens ėmimo įrenginiams, esantiems netoli šios teritorijos, karjero eksploatacija įtakos neturės. Artimiausios „Natura 2000“ teritorijos svarbios buveinių apsaugai yra Šventosios upė žemiau Andrioniškio ir Šventosios upės slėnio pievos, nuo PŪV vietos nutolusios apie 1,0 km atstumu, todėl PŪV poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymas - netikslingas.

6. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant išvadą

6.1. PŪV reikšmingo neigiamo poveikio gamtinei aplinkai (kraštovaizdžiui, saugomoms teritorijoms ir kt.) neturės: naujo kasybos ploto paviršius pažeistas, dalinai iškasinėtas, dalis iškasų užpilta dangos padermėmis. Planuojamas naudoti plotas ribojasi su šiuo metu veikiančiu karjeru, todėl nereikės papildomai tiesti kelių, bus naudojamos jau sukurta infrastruktūra, gavyba bus koncentruojama vienoje vietoje. Artimiausia saugoma teritorija - Šventosios ichtiologinis draustinis nutolęs 1,0 km atstumu. Pirmaisiais kasybos metais dėl grunto iškasimo galimas trumpalaikis nesisteminis (priklausantis nuo sausų ir lietingų laikotarpių trukmės) gruntinio vandens lygio pažemėjimas iki 0,2–0,3 m karjero įtakos spindulio zonoje (0,37 km). Atlikti skaičiavimai rodo, kad metinis gruntinio vandens balansas būsimejame karjere išliks perteklinis, todėl gamtinei aplinkai bei gruntinio vandens ėmimo įrenginiams, esantiems netoli šios teritorijos, karjero eksploatacija įtakos neturės.

6.2. Žvyro ir smėlio kasyba numatoma detaliam išžvalgytame vertingų išteklių plote ir atitinka Ukmergės rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendinius.

6.3. Pagal pateiktą informaciją PŪV metu triukšmo ribiniai dydžiai viršijami nebus ir atitiks Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. V-604 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ patvirtinimo“ patvirtintos Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ reglamentuojamus dydžius. Triukšmas planuojamoje teritorijoje neviršys 90 dBA, o artimiausioje sodyboje 175 m atstumu – 49 dBA. Oro taršai kietosiomis dalelėmis, išmetamosiomis dujomis iš mobilių tašos šaltinių bei triukšmo taršos mažinimui numatomos priemonės: dirvožemio pylimo iki 3 m aukščio sustūmimas, šiuolaikinių saugių ir našių mechanizmų naudojimas, produkcijos vežimo metu automobilių kėbulus dengiančių tentų naudojimas, sausuoju metų laiku karjero vidaus ir produkcijos išvežimo kelių laistymas.

6.4. Iškastas karjeras bus tinkamai rekultyvuotas – dalyje teritorijos įrengiamas vandens telkinys, o kita dalis apsodinama medžiais ir krūmais bei apsėjama žoliniais augalais.

7. Priimta atrankos išvada

Ukmergės rajono Radiškio smėlio ir žvyro telkinio naujo ploto (2,77 ha) naudojimui Šventupės k., Vidiškių sen., Ukmergės r. poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Ši atrankos išvada dėl poveikio aplinkai vertinimo galioja 3 metus nuo atrankos išvados viešo paskelbimo dienos. Užsakovas ar poveikio aplinkai vertinimo rengėjas turi raštu informuoti

atsakingą instituciją apie pranešimo paskelbimą visuomenei Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos apraše patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-370 „Dėl visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo“ nurodytose visuomenės informavimo priemonėse.

Šis sprendimas gali būti persvarstomas Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nustatyta tvarka arba skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius) per vieną mėnesį nuo jo gavimo dienos Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Taršos prevencijos ir leidimų departamento
Vilniaus skyriaus vedėja

Justina Kraskauskaitė